

Warszawa, 3 września 2019 r.

Dane to „nowa ropa” w gospodarce przyszłości

Integracja, udostępnianie i analiza danych gromadzonych w rejestrach publicznych może wspierać rozwój gospodarczy, a także przynosić wymierne korzyści i oszczędności przy realizacji polityk publicznych – wynika z najnowszego raportu „Dane publiczne – nowy impuls do rozwoju Polski” przygotowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny. Obecnie Estonia i Wielka Brytania to europejscy liderzy pod względem rozwijania innowacyjnych gospodarek na bazie Big Data. W Polsce wartość gospodarki opartej na danych szacowana jest na 6,2 mld euro, a w 2025 r. może to być między 7,9 mld euro a nawet 12 mld euro.

Dane w coraz większym stopniu stają się zasobem dla gospodarki przyszłości. Wielu współczesnych gigantów technologicznych zbudowało swoją potęgę, korzystając z danych, które zgromadzili. Właścicielem znaczących zasobów informacyjnych jest również państwo i jego instytucje.

*W Polsce znajduje się ponad 700 różnych rejestrów, w których przechowywane są dane administracyjne. Odpowiednia ich integracja połączona z bezpiecznym otwarciem dostępu może znacząco wspierać rozwój gospodarczy, społeczny i naukowy kraju – podkreśla **Piotr Arak, dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego**. Umiejętne udostępnianie danych administracyjnych może w istotny sposób wpłynąć na zwiększenie liczby firm opierających swój biznes na analityce big data. Co istotne, taki ruch to również wymierne ograniczanie kosztów w samej administracji. Według szacunków Komisji Europejskiej z 2015 r., polski sektor publiczny mógł zaoszczędzić w ciągu 5 lat ponad 200 mln złotych dzięki udostępnieniu posiadanych danych.*

Korzyści takiej integracji i wykorzystania danych mogą dotyczyć m.in. polityki rynku pracy (analizy przepływów, losów absolwentów i skuteczności poszczególnych działań), ochrony zdrowia (skuteczniejsza profilaktyka i niższe koszty) czy wspierania przedsiębiorczości (nowe usługi wykorzystujące dane z rejestrów, lepsze planowanie polityki kadrowej czy lokalizacja nowych przedsięwzięć).

Polska na tle innych krajów

Całość gospodarki opartej na danych ma coraz większy udział w PKB poszczególnych krajów. Liderem w Europie jest Estonia (4,3 proc.) oraz Wielka Brytania (3,5 proc.). W scenariuszu szybkiego wzrostu wartości te mogą wzrosnąć w 2025 r. odpowiednio do nawet 12,1 proc. i 8,9 proc., przy średniej dla całej Unii rosnącej z 2,6 proc. do 6,3 proc. W Polsce wartość gospodarki opartej na danych szacowana jest obecnie na 6,2 mld euro (ok. 26,5 mld PLN), a w 2025 r. może to być – w zależności od scenariusza wzrostu – między 7,9 mld euro a 12 mld euro. W relacji do PKB z obecnego 1,2 proc. można osiągnąć poziom nawet 2 proc.

Doświadczenia międzynarodowe pokazują, że zasoby informacyjne gromadzone przez państwo są bezcennym źródłem dla badań naukowych, które mają zastosowanie tak w biznesie, jak i przestrzeni publicznej. W wielu krajach powstają specjalne systemy integrujące dane publiczne i tworzące ramy administracyjne do ich udostępniania i wykorzystywania. MONA i LISA w Szwecji, MADIP w Australii czy ADRP w Wielkiej Brytanii to przykłady inicjatyw, które pozwalają na diagnozowanie priorytetów polityki gospodarczej, społecznej i środowiskowej oraz poprawienie usług publicznych – dodaje Piotr Arak.

Udostępnianie danych przez administrację rządową, samorządową czy przedsiębiorstwa to również szansa na rozwój nowych firm technologicznych. Na świecie istnieją już organizacje (ODINE Open Data Incubator Europe, Open Data Institute), które mają promować ideę otwartości i dostępności danych oraz wspierać przedsiębiorców w wykorzystaniu danych w budowaniu ich biznesu. Zbiory przygotowane przez administrację stanowią jeden z podstawowych elementów służących do tworzenia nowych produktów i usług. Według danych przedstawionych przez Open Data Institute w 2015 r. ok. 70 proc. firm w Zjednoczonym Królestwie, opierających swój model biznesowy na przetwarzaniu danych, wykorzystywało informacje przygotowane przez administrację publiczną.

Jak uwolnić polski potencjał?

Efektywne wykorzystanie informacji pochodzących z rejestrów administracyjnych wymaga dwóch komponentów: metodologii dostosowanej do ich specyfiki oraz odpowiednich procedur. Z technologicznego punktu widzenia doprowadzenie do integracji zasobów nie jest zaledwie skomplikowanym przedsięwzięciem. Zaprojektowano już i przetestowano metodologię badań opartych na danych administracyjnych i sprawdzono zasady bezpiecznego łączenia informacji. Kwestią kluczową jest natomiast przygotowanie procedur prawnych i organizacyjnych przedsięwzięcia. Jest to niezbędne do systemowego i bezpiecznego uruchomienia potencjału informacji przechowywanych w zasobach administracyjnych państwa.

W raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego zostały wskazane rekomendacje pokazujące, w jaki sposób systemowo opracować mechanizm wykorzystywania zasobów informacyjnych państwa jako wsparcia dla analityki publicznej i badań naukowych. Takie rozwiązanie powinno być oparte na trzech elementach:

1. Powstanie operatora zasobów informacyjnych państwa będącego instytucją odpowiedzialną za całość procesów związanych z przygotowaniem danych do prowadzenia analiz.
2. Stworzenie „Zintegrowanej Platformy Analitycznej” stanowiącej narzędzie do prowadzenia analiz strategicznych – obecnie tworzy się pilotażowe rozwiązania w tym zakresie w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

3. Zorganizowanie kadry badawczej, w postaci naukowców i analityków z różnych środowisk, stanowiących zaplecze kompetencyjne analityki publicznej

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:

Andrzej Kubisiak

Kierownik Zespołu Komunikacji

andrzej.kubisiak@old.pie.net.pl

tel. 48 512 176 030